

Sosiaali- ja terveydenhuollon työ- ja virkaehtosopimus = SOTE -sopimus

SOTE-sopimuksen taustaa

- SOTE-sopimuksen muodostamisesta sovittiin toukokuussa 2020 solmitussa kunta-alan sopimusratkaisussa.
- Tarkoituksena on rakentaa työehtojen kokonaisuus, joka palvelee entistä paremmin sote-alan toimintaa ja huomioi työn erityispiirteet.
- Ensimmäinen SOTE-sopimus tulee voimaan 1.9.2021 ja on voimassa 28.2.2022 asti.
- SOTE-sopimus ei ole riippuvainen sote-uudistuksen toteutumisesta ja aikataulusta. Tässä yhteydessä kenenkään työnantaja ei muutu.
- Sopijaosapuolina ovat Kunnallinen työmarkkinalaitos KT ja työntekijöitä edustavat järjestöt JAU (JHL+Jyty), Sote ry (Tehy+Super) sekä JUKO.

SOTE-sopimuksen soveltamisala

- Sopimus tulee sovellettavaksi sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävissä kunnissa ja kuntayhtymissä.
- SOTE-sopimuksen piiriin siirtyvät:
  - KVTES:n liitteiden 3 ja 4 henkilöstö
  - Liitteiden 3 ja 4 hinnoittelemattomat ryhmät sekä sosiaali- ja terveydenhuollon hinnoittelemattomat esimiehet
  - Sairaaloiden sairaala- ja laitoshuoltajat

Soveltamisala

- Edellä mainittujen lisäksi tehtävä kuuluu SOTE-sopimukseen, jos tehtävän sisällöstä yli 50 % on sosiaali- ja terveysalan tehtäviä.
  - Tämä koskee myös tilanteita 1.9.2021 jälkeen.
- Pelkästään sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla työskenteleminen (esim. toimisto- tai hallintotehtävissä) ei tee tehtävästä SOTE-sopimukseen kuuluvaa.
- Sosiaali- ja terveysalan koulutus ei ole edellytyksenä sille, että tehtävä kuuluu SOTE-sopimuksen piiriin.
- Jos kyse ei ole sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävästä, tehtävä kuuluu KVTES:iin tai Teknisen alan työ- ja virkaehtosopimukseen (TS).

Täsmennyksiä SOTE-sopimukseen siirrettävistä tehtävistä

- Sopimukseen siirtyy myös hinnoittelemattomia tehtäviä. Näitä ovat esimerkiksi psykologit, puheterapeutit ja ravitsemusterapeutit sekä sairaaloiden tutkimushenkilöstöä esimerkkinimikkeinä mikrobiologi, fyysikko, kemisti ja sairaalageneetikko.
- Sairaaloiden sairaala- ja laitoshuoltajat siirtyvät sopimukseen, oli kyse sitten liitteeseen 4 tai liitteeseen 8 merkitystä ammattiryhmästä.
- Opetushoitajat, jotka ovat tällä hetkellä liitteen 3 hinnoittelemattomia.
- Palvelu-alkuiset tehtävänimikkeet, joissa tehtävä on sosiaali- ja terveysalaan kuuluva.

Täsmennyksiä SOTE-sopimukseen siirrettävistä tehtävistä

- Sihteeriloppuisten tehtävänimikkeiden sopimukseen kuulumisen ratkaisee se, onko tehtävä pääsääntöisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävä. Tämä on tilanne osastonsihteerin tehtävänkuvan osalta (KVTES 03HOI040). Mikäli sosiaali- ja terveydenhuollon osastonsihteerin tehtävää tekevä nimikkeestä riippumatta on poikkeuksellisesti sijoitettu esim. liitteeseen 1, tehtävä siirtyy SOTE-sopimukseen.
- Työllisyyteen ja maahanmuuttoon liittyvät sosiaalihuollon tehtävät sisältävät tehtäviä, joissa on sosiaalihuoltolain toimeenpanon soveltamista (erityisen tuen, sosiaalisen tilanteen ja palvelutarpeen arviointi) ja tätä kautta tehtävä siirtyy SOTE-sopimukseen.
- Kuntouttavan työtoiminnan tehtävät siirretään SOTE-sopimukseen

Täsmennyksiä SOTE-sopimukseen siirrettävistä tehtävistä

- Kahden työ- ja virkaehtosopimuksen piirissä työskentelevät:
  - Mikäli palkansaaja työskentelee kahden työ- ja virkaehtosopimuksen alaisissa tehtävissä, on ratkaistava se, minkä työ- ja virkaehtosopimuksen mukaan palvelussuhteen ehdot määräytyvät.
  - Asia ratkaistaan tehtävän pääasiallisen sijoittumisen perusteella. Tehtävä kuuluu SOTE-sopimukseen, jos tehtävän sisällöstä yli 50 % on sosiaali- ja terveystalouden tehtäviä. Tämä koskee myös tilanteita 1.9.2021 tehdyn siirron jälkeen.
  - Jos esimerkiksi palkansaaja toimii sekä ensihoidon että pelastustoimen tehtävissä, on ratkaistava kumman työ- ja virkaehtosopimuksen piirissä henkilö pääosin (yli 50%) työskentelee.
- Vastaavasti toimitaan, mikäli palkansaaja tekee KVTES:n piirissä ns. yhdistelmätehtävää (esim. liitteen 1 ja liitteen 4 piirissä).

SOTE-sopimuksen sisältö

Ensimmäinen SOTE-sopimus julkaistaan vain sähköisenä ja sen sisältö on seuraava:

- Allekirjoituspöytäkirja
- Yleinen osa
- Palkkausluku
- Työaikaluku
- Luku Muut määräykset
- Liite 1-2, palkkausliitteet
- Liite 3, palkkatilastointisuositus

SOTE-sopimuksen sisältö

- Ensimmäisen SOTE-sopimuksen määräykset vastaavat pääosin sisällöltään KVTES:n vastaavia määräyksiä.
- Henkilöstön työehdot eivät muutu ensivaiheessa sopimuksen voimaan tullessa, vaan kyseessä on ns. tekninen irrottaminen KVTES:stä erilliseksi sopimukseksi kunta-alan sopimusperheeseen.
- SOTE-sopimus koostuu allekirjoituspöytäkirjasta, työaika- ja palkkausluvuista ja palkkaliitteistä. Muilta osin viittaukset KVTES:iin.
- Palkkaukseen tai työaikaan ei ole tulossa vielä tässä vaiheessa muutoksia.
- Vuosilomat säilyvät ennallaan.

Palkkausluku

- Ensimmäisessä SOTE-sopimuksessa on kaksi palkkahinnoitteluliitettä: liite 1 Terveysthuollon hoitohenkilöstö ja liite 2 Sosiaalihuollon henkilöstö, sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluhenkilöstö ja lääkehuollon henkilöstö.
- Palkkausluvun määräykset ja palkkahinnoitteluliitteet vastaavat sisällöltään KVTES:n palkkauslukua ja palkkahinnoitteluliitteitä.

Työaikaluku: työryhmäkirjaus ja tekniset erot vs. KVTES

- Työaikatyöryhmän työryhmäkirjaus:
Ryhmän tehtävänä on kehittää työaikajärjestelmiä ja -määräyksiä sosiaali- ja terveysalan toimintoja sekä henkilöstön terveyttä ja työhyvinvointia tukeviksi. Työryhmä voi simuloida ja pilotoida erilaisia työaikamalleja ja -määräyksiä. Työryhmä seuraa uusien määräysten toimivuutta ja kartoittaa työvuorosuunnittelun ja toteuttamisen kokonaistilannetta SOTE-työnantajilla. Työryhmä selvittää myös mahdollisuudet vähentää erimielisyystilanteita päivittäisen lepotauon osalta siten, että ratkaisuvaihtoehdoissa huomioidaan myös työntekijöiden/viranhaltijoiden mahdollisuus ruokailla joutuisasti työajalla.
- Työaikaluvussa on myös eräitä teknisiä eroja verrattuna KVTES työaikalukuun.
  - Kahvitauko-termi on korvattu termillä palautumistauko. Määräyksen sisältö ei ole muuttunut.
  - Sopimuksen liitteenä 4 ovat työaikamääräykset eräiden asiantuntijoiden työaikamuodosta. Liite on samansisältöinen kuin KVTES 2020-2021 liite 18. Sopimuksen liitteestä 4 on kuitenkin poistettu soveltamisalasta KVTES 2020-2021 sopimuksen mukainen liitteen 18 kohta 8, terveystarkastajat ym., jotka eivät ole SOTE-sopimuksen piirissä.
- Erot johtuvat SOTE-sopimuksen soveltamisalasta.

Työaikaluvun uudet määräykset

- Jaksotyöaikamääräykseen tulee kaksi uutta määräystä:
  1. Vuorokausilepoa jaksotyössä koskeva määräys (9 § 5mom.)
    - Vuorokausilepomääräys tulee sopimusmääräykseksi.
    - Vuorokausilevon lyhentämisestä 9 tuntiin voidaan tehdä pääsopimuksen mukainen paikallinen työ- ja virkaehtosopimus. Sopimuksella voidaan laajemmin poiketa vuorokausilevon antamisesta. Paikallisen sopimisen määräysten soveltaminen työntekijään/viranhaltijaan edellyttää lisäksi työntekijän/viranhaltijan suostumusta. Suostumuksen antamisesta ei voida poiketa paikallisella sopimuksella.
  2. Vapaapäivien sijoittelu jaksotyössä (9§ 6 mom.)
    - Työvuorot suunnitellaan siten, että työntekijälle /viranhaltijalle annetaan vähintään kaksi vapaapäivää viikkoa kohden.
    - Vapaapäivät pyritään antamaan peräkkäisinä päivinä viikon aikana. Uutta soveltamisohjeessa on vähimmäismääräys, jonka mukaan työntekijälle/viranhaltijalle tulee antaa vähintään kaksi peräkkäistä vapaapäivää eli kaksi peräkkäistä kalenteripäivää kolmen viikon aikana. Tämä koskee tilanteita, kun työaika on suunniteltu tasoittumaan viikkoa pidemmän ajanjakson aikana.
- Molemmat uudet määräykset ovat voimassa 1.9.2021 - 28.2.2022.

SOTE-sopimuksen tulevaisuus

- Työehtomuutoksista neuvotellaan 1.3.2022 alkavalle sopimuskaudelle. Näitä koskeva työryhmätyö on alkamassa ja muutoksista sovitaan seuraavassa sopimusratkaisussa.
- SOTE-sopimusta valmistelee nyt kolme työryhmää, jotka jatkavat sopimuksen neuvottelua myös syksyllä. Päätyöryhmä neuvottelee soveltamisalasta ja yleisistä kysymyksistä. Palkkaus- ja työaikamääräyksistä neuvottelevat palkkaus- ja työaikaryhmät. JHL on mukana näissä kaikissa ryhmissä.
- Työryhmät tulevat keskittymään sopimusmääräysten sisältöön, kuten esimerkiksi työaikamuotoihin, palkkausjärjestelmään ja palkkahinnoitteluihin liittyviin kysymyksiin. Tavoitteena on neuvotella sote-alalle soveltuvat palkkaus- ja työaikamääräykset ja palkkahinnoitteluliitteet.

SOTE-sopimukseen siirtyminen

- Valtakunnallisesti SOTE-sopimukseen siirtyy KVTES:n piiristä 180 000 palkansaajaa.
- Työnantaja huolehtii sopimusalan päivittämisestä ja siihen liittyvistä muutoksista.
- Tässä vaiheessa ei ole tarvetta muuttaa työsopimuksia tai viranhoitomääräyksiä.
- Paikalliset sopimukset pysyvät voimassa sopimuksen vaihtumisesta huolimatta.
- Työntekijän luottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu pysyvät samoina kuin aikaisemmin.

Jäsentietojen päivittäminen

- Omat jäsentiedot tulee päivittää omaJHL:n kautta sen jälkeen, kun työnantaja on ilmoittanut sinulle sopimusalan muutoksesta.
- Samalla on hyvä tarkistaa, että muutkin omat tiedot ovat ajan tasalla.
- Oikeat ja ajantasaiset jäsentiedot ovat tärkeitä, jotta voimme jatkossakin laittaa sinulle sopimusalaasi liittyviä tärkeitä viestejä.

-
- Lisää tietoa SOTE-sopimuksesta löydät osoitteesta jhl.fi/sote-sopimus
  - Sivuja täydennetään myöhemmin lisää ajantasaisella tiedolla sopimukseen liittyvistä asioista.